

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 188/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť V. C., D., zastúpenej advokátom JUDr. M. Z., D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Dunajská Streda vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: ORP-1472/00-DS-2009 a postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Pv 569/2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. C. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. februára 2013 doručená sťažnosť V. C. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Dunajská Streda (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: ORP-1472/00-DS-2009 a postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Pv 569/2010.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza, že „06. 11. 2009 podala na Okresnej prokuratúre v Dunajskej Strede trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a pre prečin ublíženia na zdraví z nedbanlivosti podľa §-u 158 Tr. zák.

Prípisom Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede č. k. 1 Pn 739/09-4 zo dňa 19. 11. 2009 obdržala oznámenie, že z dôvodu príslušnosti trestné oznámenie bolo odstúpené Obvodnému oddeleniu PZ v Dunajskej Strede.

Okresné riaditeľstvo PZ, Obvodné oddelenie Dunajská Streda ČVS: ORP-1472/00-DS-09 dňa 23. 12. 2009 odmietlo podané trestné oznámenie vzhľadom k tomu, že nie je daný dôvod na začatie trestného stíhania.

Sťažovateľka dňa 19. 01. 2009 v zákonnej lehote proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť.

Vzhľadom k tomu, že Okresná prokuratúra v Dunajskej Strede vo veci v primeranej lehote nerozhodla, dňa 11. 06. 2010 podala urgenciu vo veci sťažnosti.

Na základe podanej urgencie, Okresná prokuratúra Dunajská Streda pod č. k. 1 Pn 739/09-7 dňa 30. 06. 2010 napadnuté uznesenie zrušila a vec vrátila Obvodnému oddeleniu na nové konanie a rozhodnutie.

Dňa 18. 08. 2010 zastúpenie poškodenej prevzal advokát JUDr. M. Z., D., ktorú skutočnosť oznámil policajnému orgánu a predložil plnú moc na zastupovanie.

Dňa 15. 10. 2010 OR PZ, Obvodné oddelenie Dunajská Streda opätovne vo veci rozhodlo, pričom trestné stíhanie zastavilo z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Poškodená cestou svojho právneho zástupcu dňa 25. 10. 2010 podala vo veci sťažnosť.

Okresná prokuratúra v Dunajskej Strede pod č. k. 2 P v 569/10-5 dňa 16. 11. 2010 opätovne uznesenie policajného orgánu zrušila a vec vrátila na nové konanie a rozhodnutie. Vzhľadom k tomu, že poškodená považovala priebeh trestného konania za zdĺhavý dňa 23. 02. 2011 podala na OR PZ Dunajská Streda, Obvodné oddelenie žiadosť o odstránenie prieťahov v trestnom konaní.

Vzhľadom k tomu, že táto jej žiadosť o odstránenie prieťahov nebola úspešná, svoju žiadosť o odstránenie prieťahov trestného konania postúpila dňa 14. 04. 2011 na Okresnú prokuratúru v Dunajskej Strede.

Okresná prokuratúra v Dunajskej Strede až dna 12. 07. 2011 upovedomila poškodenú, že vo veci zistila nečinnosť policajta a teda sťažnosť o odstránenie prieťahov bola dôvodná.

Policajný orgán dňa 21. 09. 2011 uskutočnil opätovne ukončenie vyšetovania.

Obvodné oddelenie PZ Dunajská Streda uznesením zo dňa 22. 09. 2011 opätovne zastavilo trestné stíhanie z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto uzneseniu poškodená cestou svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote dňa 03. 10. 2011 podala sťažnosť.

Dňa 14. 10. 2011 cestou svojho právneho zástupcu poškodená predložila okresnej prokuratúre ďalšie dôkazy.

Uznesením Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede č. k. 2 P v 569/10-18 zo dňa 20. 10. 2011 opätovne bolo vyhovené sťažnosti poškodenej a uznesenie policajného orgánu bolo zrušené a vec bola vrátená na nové konanie a rozhodnutie.

Obvodné oddelenie PZ Dunajská Streda opätovne dňa 20. 01. 2012 vydalo uznesenie, na základe ktorého zastavilo trestné stíhanie z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, pričom už z dôvodov tohto uznesenia vyplýva, že sa trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa §-u 158 Tr. zák. z dôvodu §-u 87 ods. 1 písm. e/ Tr. por. premlčalo,

Poškodená opätovne cestou svojho právneho zástupcu dňa 03. 02. 2012 podala proti tomuto uzneseniu sťažnosť.

Okresná prokuratúra v Dunajskej Strede až po 10 mesiacoch dňa 10. 12. 2012 pod č. k. 2 P v 569/10-24 opätovne predmetné uznesenie zrušila a prikázala vo veci policajnému orgánu opätovne konať.

Dňa 23. 01. 2013 policajný orgán vo veci pribral nového súdneho znalca na vyhotovenie znaleckého posudku.“.

Sťažovateľka vyslovila názor, že postupom okresného riaditeľstva a postupom okresnej prokuratúry v uvedenom trestnom konaní dochádza k porušovaniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby nálezom takto rozhodol:

„1. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Dunajská Streda v zastúpení Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1472/00-DS-2009, Okresná prokuratúra Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 569/10 porušili základné právo V. C., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov zaručených v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jej veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. V. C. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2.000,- €, ktoré je Okresné riaditeľstvo PZ Dunajská Streda v zastúpení Krajským riaditeľstvom PZ Trnava povinná vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

3. V. C. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2.000,- €, ktoré je Okresná prokuratúra Dunajská Streda povinná vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. V. C. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplýva, že sťažovateľka namieta zbytočné prietahy v trestnom konaní vedenom okresným riaditeľstvom pod sp. zn. ČVS: ORP-1472/00-DS-2009 a postupom dozorujúcej okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Pv 569/2010.

V tejto súvislosti ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že v danej trestnej veci nebolo dosiaľ vznesené obvinenie žiadnej konkrétnej osobe.

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozhodnutí Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. júla 2005 (č. 56195/00) uviedol, že poškodené osoby uplatňujúce si nárok na náhradu škody v trestnom konaní majú nárok požívať ochrany zo záruk čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože takéto konanie možno považovať za rozhodujúce pre určenie ich „občianskych práv“. Je potrebné poznamenať, že ESLP sa v danom prípade z hľadiska porušenia základných práv sťažovateľov zaoberal ich trestnou vecou, v rámci ktorej nebolo len začaté trestné stíhanie, ale došlo aj ku vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe (napr. III. ÚS 189/06, III. ÚS 324/05).

Z uvedeného vyplýva, že domáhanie sa ochrany práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a teda rovnako základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poškodeným v rámci trestného konania je podmienené tým, aby bol uplatnený nárok na náhradu škody v trestnom konaní, ktoré možno za určitých podmienok považovať za konanie vo veci poškodeného (jeho záležitosti). Podľa § 46 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.) účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“) poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu.

Doterajšia judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06, III. ÚS 254/2010) týkajúca sa namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pokiaľ ho namieta osoba, ktorá tvrdí, že v dôsledku protiprávneho konania jej bola spôsobená škoda, sa ustálila v tom, že taká osoba sa v rámci trestného konania vo veci bez vznesenia obvinenia (konkrétnej osobe) nemôže domáhať vyslovenia porušenia označeného základného práva (napr. I. ÚS 212/07, II. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06, III. ÚS 508/2012). Až vznesenie obvinenia je podľa právneho názoru ústavného súdu tým momentom, ktorý dáva poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z neho robí „vec“, na prerokovanie ktorej bez zbytočných prietáhov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (aj v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Vychádzajúc z už citovanej judikatúry, ako aj z okolností daného prípadu ústavný súd dospel k záveru, že pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom vyšetrovateľa okresného riaditeľstva a postupom okresnej prokuratúry v tejto trestnej veci, sťažnosť je potrebné kvalifikovať ako zjavne neopodstatnenú. Ide totiž o prípad trestného konania proti neznámemu páchatel'ovi, kde si sťažovateľka v súčasnom štádiu nemôže uplatniť svoj nárok na náhradu škody ako poškodená voči obvinenému, a tak z hľadiska prípadných prietahov v konaní sa dožadovať záruk vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 dohovoru (ako aj z čl. 48 ods. 2 ústavy).

Uvedené skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z tohto dôvodu odmietol.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, ktoré v nej uplatnila.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2013